

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

आन्तरिक राजस्व विभाग
(नीति बिश्लेषण शाखा)

४४१५८०२
फोन नं. ४४१५८०३
४४१९७९९
४४१४५६४
एक्सटेन्सन २२०, २१७
फ्याक्स नं. ४४१९७८८

Website: www.ird.gov.np

आर्थिक विधेयक, २०७८ ले थप संशोधन गरेको व्यवस्था सम्बन्धी सूचना।

मिति २०७८/०५/२५ गते जारी भएको आर्थिक विधेयक, २०७८ ले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८ र अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा गरेका मुलभूत संशोधनहरू र विभिन्न छुट तथा सुविधाहरू (स्कीम) का थप व्यवस्थाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्। यस सम्बन्धी पूर्ण विषयवस्तु आर्थिक विधेयक, २०७८ बाट जानकारी लिन हुन समेत अनुरोध गरिन्छ।

आर्थिक विधेयक, २०७८ ले थप प्रदान गरेको छुट तथा सुविधाहरू (स्कीम)

सि. नं.	दफा	आर्थिक विधेयक, २०७८ को व्यवस्था (२०७८/५/२५)
१.	३४.	<p>करको दायरामा आउनेलाई कर, शुल्क तथा ब्याज मिन्हा हुने: (१) चिकित्सक, कलाकार, पत्रकार, खेलाडी, इन्जिनियर, कानून व्यवसायी, लेखापरीक्षक, लेखापढी व्यवसायी, परामर्शदाता, अभिकर्ता तथा मध्यस्थकर्ता सेवा प्रदायक लगायतका प्राकृतिक व्यक्तिले आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७ र २०७७/७८ को आफ्नो करयोग्य आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम लागने कर संवत् २०७८ साल फागुन मसान्तभित्र बुझाई स्थायी लेखा नम्बर लिएमा सो मा लागने शुल्क तथा ब्याज मिन्हा हुनेछ।</p> <p>(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर बुझाएमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ भन्दा अगाडिको आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम लागने कर, शुल्क तथा ब्याज र आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्मको कारोबारमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ बमोजिम लागने कर, थप दस्तुर, तथा ब्याज मिन्हा हुनेछ।</p>
२.	३५.	<p>पूर्वानुमानित तथा कारोबारमा आधारित आय विवरण पेश गर्ने करदाताको लागि विशेष व्यवस्था: (१) आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४) तथा (४क) बमोजिम आय विवरण र कर दाखिला गरेका करदाताहरूले आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि २०७६/७७ सम्मको आफ्नो कारोबार घोषणा गर्दा वास्तविक कारोबार अंक फरक परेको भएमा त्यस्ता करदाताले संवत् २०७८ साल चैत मसान्तभित्र प्रत्येक आर्थिक वर्षको वास्तविक कारोबार घोषणा गरी फरक परेको बिक्री रकमको एक दशमलब पाँच प्रतिशत कर दाखिला गरेमा करदाताले घोषणा गरेको हदसम्मको कर अन्तिम हुनेछ। यसरी कर दाखिला गर्ने करदाताहरूको सो भन्दा अघिल्ला आर्थिक वर्षहरूको आयकर तथा मूल्य अभिवृद्धि करको कारोबार अंक फरक परेको सम्बन्धमा कुनै छानविन, अनुसन्धान तथा कर निर्धारण गरिने छैन।</p>

		<p>(२) आयकर ऐन, २०५८ को दफा ४ को उपदफा (४) बमोजिमको आय विवरण तथा उपदफा (४क) बमोजिम कारोबारमा आधारित कर विवरण र कर दाखिला गरेका करदाताहरूको आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि २०७६/७७ सम्मको वास्तविक कारोबार अंक फरक परेको आधारमा मिति २०७८ असार मसान्तसम्म आयकरतर्फ संशोधित कर निर्धारण र मूल्य अभिवृद्धि करतर्फ कर निर्धारण भई वक्यौता रहेका करदाताले कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको एक दशमलब पाँच प्रतिशत कर संवत् २०७८ साल चैतमसान्तसम्म दाखिला गरेमा वा यस्तो कर निर्धारण उपर चित्त नबुझाई कानून बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन वा अन्य न्यायिक निकायमा पुनरावेदन गरेको करदाताले मुद्दा फिर्ता लिई कर निर्धारण गर्दा कायम भएको थप बिक्री रकमको एक दशमलब पाँच प्रतिशत कर दाखिला गरेमा बाँकि कर, थप दस्तुर, जरिवाना र शुल्क मिन्हा हुनेछ। यसरी कर दाखिला गर्ने करदाताहरूको सो भन्दा अघिल्ला आर्थिक वर्षहरूको आयकर तथा मूल्य अभिवृद्धि करको कारोबार अंक फरक परेको सम्बन्धमा कुनै छानबिन, अनुसन्धान तथा कर निर्धारण गरिने छैन।</p>
३.	३६.	<p>मूल्य अभिवृद्धि कर मिनाहा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) विद्युत वितरण वा प्रसारणको कारोबार गर्ने करदाताले यस ऐन प्रारम्भ भएको दिनसम्म त्यस्तो सेवा बापत बुझाउन बाँकि मूल्य अभिवृद्धि कर वा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट सो दिनसम्ममा कर निर्धारण भई बुझाउन बाँकि रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर र सोमा लागेको जरिवाना, थप दस्तुर र ब्याज मिन्हा हुनेछ।</p> <p>(२) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भई कारोबार गर्नुपर्ने ढुवानी सेवाको कारोबार गर्ने करदाताले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएको कारण दाखिला गर्नुपर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला नगरेको भए मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने अवधिको कारोबारको स्वयं घोषणा गरी सोको तेह प्रतिशतले हुने मूल्य अभिवृद्धि कर संवत् २०७८ साल पुस मसान्तसम्म दाखिला गरेमा सोमा लाग्ने थप दस्तुर, ब्याज र जरिवाना मिन्हा हुनेछ। साथै यस्तो कारोबारमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट कर निर्धारण भई वक्यौता रहेका वा सो उपर प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन गरेको वा राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरेको मुद्दा विचाराधीन रहेकोमा त्यस्ता करदाताले मुद्दा फिर्ता लिई निर्धारित कर रकम दाखिला गरेमा सोमा लागेको थप दस्तुर, ब्याज र जरिवाना मिन्हा हुनेछ।</p>

आर्थिक विधेयक, २०७८ ले स्वास्थ्य जोखिम कर असुलीमा गरेको संशोधन

सि. नं	दफा	आर्थिक विधेयक, २०७८ को व्यवस्था (२०७८।५।२५)
१.	७.	<p>स्वास्थ्य जोखिम कर: (१) विदेशबाट पैठारी हुने र स्वदेशमा उत्पादित बिँडीमा प्रति खिल्ली तीस पैसा, चुरोट र सिगारमा प्रति खिल्ली साठी पैसा र तयारी खाने सुर्ती, खैनी, गुट्खा, पान मसलामा प्रति किलोग्राम साठी रुपैयाँका दरले समदरमा स्वास्थ्य जोखिम कर लगाई असुल गरिनेछ।</p>

आर्थिक अध्यादेश, २०७८ ले कर कानूनहरूमा गरेको संशोधनमा आर्थिक विधेयक, २०७८ बाट भएको थप संशोधन तथा परिमार्जन

१. मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ मा गरेको संशोधन

क्र. सं.	दफा	आर्थिक विधेयक, २०७८ को व्यवस्था (२०७८/५/२५)
१	अनुसूची १ को समूह २ मा संशोधन	शीर्षक २७.१६ को उपशीर्षक २७१६.००.०० मा विद्युत शक्ति भन्ने शब्दको सट्टा विद्युत उत्पादन, वितरण र प्रसारण भन्ने शब्दहरू राखिएको।
२	अनुसूची १ को समूह ७ मा संशोधन	समूह ७ को द्रष्टव्यको बुँदा नं. (२) ई-लाइब्रेरी सेवा शुल्कको सट्टा ई-बुक तथा ई-पत्रिका शुल्क भन्ने शब्दहरू राखिएको।
३	अनुसूची १ को समूह ११ को खण्ड (आ) मा बुँदा नं. १२क. थप	संवत् २०८२ साल चैत महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा बढी क्षमताका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको लागि लगानी बोर्डबाट स्वीकृत हुनेको हकमा सो बोर्डको र अन्यको हकमा विद्युत विकास विभागको सिफारिसमा सम्बन्धित आयोजना वा सोको ठेकेदारले पैठारी गर्ने निर्माण उपकरण, प्लाण्ट, मेशिनरी औजार एवं सोको सम्बन्धित पार्टपूजा, विष्फोटक पदार्थ, पेनस्टक पाइप तथा स्टील प्लेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइनेछ। तर यस बुँदा बमोजिम सिफारिस गर्दा जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदनमा उल्लिखित परिमाण अनुसार सिफारिस गर्नुपर्नेछ।
४	अनुसूची-२ को बुँदा नं. ७ झिकिएको	बुँदा नं. ७ झिकिएको।
५	अनुसूची-२ मा बुँदा नं. १२ थप	बुँदा नं. १२ वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सिफारिसमा स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादन हुने विद्युतीय सवारीमा प्रयोग हुने उपशीर्षक ८५०७.२०.०० मा पर्ने डिप साइकल लिड एसिड व्याट्री।

२. आयकर ऐन, २०५८ मा गरेको संशोधन

क्र. सं.	दफा	आर्थिक विधेयक, २०७८ को व्यवस्था (२०७८/५/२५)
१.	दफा ४ को उपदफा (४) खण्ड (ख) मा संशोधन	व्यवसायबाट प्राप्त करयोग्य आय तीन लाख रूपैयाँसम्म र व्यवसायको कारोबार तीस लाख रूपैयाँभन्दा बढी नभएको।
२.	दफा ४ को उपदफा (४क) खण्ड (ख) संशोधन	व्यवसायबाट प्राप्त करयोग्य आय दश लाख रूपैयाँसम्म र व्यवसायको कारोबार तीस लाख रूपैयाँभन्दा बढी एक करोड रूपैयाँभन्दा घटी भएको।
३.	दफा ११ को उपदफा (३)(ख) मा प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश थप	तर कर्णाली प्रदेशमा स्थापित सय भन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने विशेष उद्योगलाई कारोबार शुरु गरेको मितिले पन्ध्र वर्षसम्म आयकर छुट हुनेछ।
४.	दफा ११ को उपदफा (३घ) मा संशोधन	<p>विद्युतको व्यापारिक कारोबार गर्ने व्यक्तिलाई देहाय बमोजिम कर छुट हुनेछः-</p> <p>(क) संवत् २०८२ साल चैत महिनासम्म जलविद्युत, सौर्य, वायु तथा जैविक पदार्थबाट उत्पादन हुने विद्युतको व्यापारिक रूपमा उत्पादन, प्रसारण वा वितरण सुरु गर्ने अनुमति प्राप्त व्यक्तिले व्यापारिक कारोबार सुरु गरेको मितिले पहिलो दश वर्षसम्म पूरै र त्यसपछिको पाँच वर्षसम्म पचास प्रतिशत आयकर छुट पाउनेछ।</p> <p>तर संवत् २०८२ साल चैत महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा माथिका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको हकमा पहिलो पन्ध्र वर्षसम्म पूरै र त्यसपछिको छ वर्षसम्म पचास प्रतिशत आयकर छुट पाउनेछ।</p> <p>(ख) खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपदफा प्रारम्भ हुँदाका बखत व्यापारिक उत्पादन प्रारम्भ गरिसकेका अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको हकमा अनुमतिपत्र प्राप्त गर्दाको बखतको व्यवस्था कायम रहनेछ।</p>
५.	दफा ११ को उपदफा (३ट) मा संशोधन	<p>(३ट) पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित उद्योग वा अन्तर्राष्ट्रिय उडान सञ्चालन गर्ने हवाई कम्पनीलाई देहाय अनुसार कर छुट हुनेछः-</p> <p>(क) एक अर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको पुँजी लगानीमा स्थापना भएकोलाई कारोबार सुरु गरेको मितिले पाँच वर्षसम्म पूर्ण रूपमा र त्यसपछिको तीन वर्षसम्म लाग्ने आयकरको दरमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।</p> <p>(ख) तीन अर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको पुँजी लगानीमा स्थापना भएकालाई कारोबार सुरु गरेको मितिले दश वर्षसम्म पूर्ण रूपमा र त्यसपछिको पाँच वर्षसम्म लाग्ने आयकरको दरमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।</p>

		(ग) पाँच अर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको पुँजी लगानीमा स्थापना भएकालाई कारोबार सुरु गरेको मितिले पन्ध्र वर्षसम्म पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ ।
६.	दफा ११ मा उपदफा (३ब) थप	(३ब) स्वास्थ्य खोप, अक्सिजन ग्यास तथा स्यानिटरी प्याड उत्पादन गर्ने उद्योगलाई उत्पादन सुरु भएको मितिले तीन वर्षसम्म लाग्ने करमा शतप्रतिशत र त्यसपछिको दुई वर्षसम्म पचास प्रतिशत छुट हुनेछ ।
७.	दफा ११ग. थप	११ग. राष्ट्रिय महत्वका पूर्वाधार विकास आयोजना तथा उद्योगलाई सहूलियतः राष्ट्रिय महत्वका जलविद्युत आयोजना, अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, भूमिगतमार्ग तथा सडकमार्ग, रेलमार्ग जस्ता पूर्वाधार विकास आयोजना, सिमेन्ट उद्योग, स्टिल उद्योग, कृषिमा आधारित उद्योग, पर्यटन सेवासँग सम्बन्धित उद्योग तथा तीन सय भन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई रोजगारी दिने र पचास प्रतिशतभन्दा बढी स्वदेशी कच्चा पदार्थ उपयोग गर्ने उत्पादनशील उद्योग (चुरोट, बिँडी, सिगार, खाने सुर्ती, खैनी, गुट्का, पान मसला, मदिरा र वियर उद्योग बाहेक) मा सवन्त् २०८० साल चैत मसान्तसम्म गरेको लगानीको आयस्रोत खोजिने छैन ।
८.	दफा १२ग. मा संशोधन	स्टार्ट अप व्यवसायलाई दिएको बीउ पुँजी: कुनै व्यक्तिले सम्बद्ध व्यक्ति बाहेकका बढीमा पाँच वटा स्टार्ट अप व्यवसायलाई प्रति व्यवसाय एक लाख रूपैयाँसम्मको बीउ पुँजी अनुदान स्वरुप उपलब्ध गराएमा सो रकम करयोग्य आय गणना गर्दा खर्च कट्टी गर्न पाउनेछ ।
९.	दफा ८८ को उपदफा (४) मा खण्ड (ख२) थप	संवत् २०८२ साल चैत महिनासम्म वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्पन्न भएका दुईसय मेगावाट भन्दा माथिका जलाशय तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत्त आयोजनाले विदेशी बैङ्क वा अन्य विदेशी वित्तीय संस्थाबाट विदेशी मुद्रामा लिएको ऋण बापत तिरेको ब्याज ।
१०.	दफा ८९ को उपदफा (३) को अन्त्यमा प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थप	तर नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरीले आफ्नो प्रयोजनका लागि खरिद गर्ने हातहतियार, गोली गठ्ठा तथा सञ्चार उपकरणको खरिद बापतको भुक्तानीमा यो उपदफा लागू हुने छैन ।
११.	दफा ९५क को उपदफा (२)(क) मा संशोधन	बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको हकमा तीनसय पैसठ्ठी दिनभन्दा बढी अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको लाभ रकमको पाँच प्रतिशत र तीनसय पैसठ्ठी दिन वा सो भन्दा कम अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको लाभ रकमको सात दशमलव पाँच प्रतिशत" भन्ने शब्दहरू राखिएको ।

१२.	दफा ९५क को उपदफा (६ख) मा संशोधन	व्यवसाय सञ्चालनमा संलग्न नरहेको कुनै बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले नेपाल बाहिर सफ्टवेयर वा यस्तै प्रकृतिको अन्य विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराए बापत विदेशी मुद्रामा भुक्तानी प्राप्त गरेको भए सम्बन्धित बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर) गर्ने संस्थाले त्यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा प्राप्त रकमको एक प्रतिशतका दरले अग्रिम कर असुल गर्नु पर्नेछ।
१३.	दफा ९५क मा उपदफा (६ग) थप	व्यवसाय सञ्चालनमा संलग्न नरहेको कुनै बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले व्यक्तिगत रूपमा नेपाल बाहिर परामर्श सेवा प्रदान गरे बापत विदेशी मुद्रामा कुनै भुक्तानी प्राप्त गरेको भएमा सम्बन्धित बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर) गर्ने संस्थाले त्यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा प्राप्त रकमको एक प्रतिशतका दरले अग्रिम कर असुल गर्नु पर्नेछ।
१४.	दफा ९५क उपदफा (६घ) थप	व्यवसाय सञ्चालनमा संलग्न नरहेको बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिले सामाजिक सञ्जालमा श्रव्यदृश्य सामग्री अपलोड गरे बापत विदेशी मुद्रामा भुक्तानी प्राप्त गरेको भएमा सम्बन्धित बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा मुद्रा हस्तान्तरण (मनि ट्रान्सफर) गर्ने संस्थाले त्यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा प्राप्त रकमको एक प्रतिशतका दरले अग्रिम कर असुल गर्नु पर्नेछ।
१५.	अनुसूची १ दफा १ को उपदफा (४) को खण्ड (ख) को उपखण्ड (३) मा संशोधन	नेपाल धितोपत्र बोर्डमा सूचीकरण भएको निकायमा तीन सय पैसट्टी दिनभन्दा बढी अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको निःसर्गबाट प्राप्त लाभको हकमा पाँच प्रतिशत र तीन सय पैसट्टी दिन वा सो भन्दा कम अवधि स्वामित्वमा रहेको हितको निःसर्गबाट प्राप्त लाभको हकमा सात दशमलव पाँच प्रतिशतका दरले कर लाग्ने।

३. अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा अन्तःशुल्क दरबन्दी बाहेक कुनै संशोधन तथा परिमार्जन नभएको।